

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
84/12. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2012. június 12.

A C-5/11. sz. ügyben hozott ítélet
Titus Alexander Jochen Donner

Az áruk szabad mozgása a szerzői jogok védelme miatti okokból korlátozható

Valamely tagállam büntetőítéletet hozhat a fuvarozóval szemben a szerzői jogi művek másolatainak e tagállam területén történő terjesztésében részesként való közreműködés miatt akkor is, ha az eladó tagállamában e művek nem állnak szerzői jogi védelem alatt

A Landgericht München II (a müncheni II. sz. területi bíróság, Németország) T. Donner német állampolgárt szerzői jogi védelem alatt álló művek tiltott kereskedelmi célú hasznosításában részesként való közreműködés miatt ítélte el. A területi bíróság megállapításai szerint T. Donner 2005 és 2008 között részesként működött közre olyan „Bauhaus” stílusú lakberendezési tárgyak¹ többszörözött példányainak forgalmazásában, amelyek Németországban szerzői jogi védelem alatt állnak.

E művek másolatai Olaszországból származtak, ahol 2002 és 2007 között nem, vagy csak részben álltak szerzői jogi védelem alatt, mivel az olasz joggyakorlat szerint e védelem nem volt hatékonyan érvényesíthető azon gyártókkal szemben, akik e műveket bizonyos ideje többszörözték és/vagy értékesítették. A többszörözött példányokat a Dimensione Direct Sales nevű olasz cég kínálta értékesítésre Németországban lakó vevők részére, reklámanyagokon és folyóiratokba illesztett prospektusokon, név szerint a címzeteknek megküldött postai küldeményeken, illetve egy német internetes oldalon keresztül.

A többszörözött példányok Németországba történő fuvarozásához a Dimensione az In.Sp.Em. nevű olasz céget ajánlotta ügyfeleinek, amelynek T. Donner volt az ügyvezetője. Az In.Sp.Em. sofőrjei Olaszországban felvették a német vevők által megrendelt árukat, azok vételárának a Dimensione részére történő kifizetése ellenében. Az In.Sp.Em. sofőrjei a leszállított árucikkek árát a vevőkkel a németországi kiszállításkor fizették ki, a szállítási díjjal együtt. Jogi szempontból a Dimensione által értékesített árucikkek tulajdonjoga Olaszországban szállt át a német vevőkre. Az e cikkek feletti rendelkezési jog vevőkre történő átszállására viszont csak Németországban, azok átadásakor került sor. Így a területi bíróság szerint a szerzői jogi értelemben vett terjesztésre nem Olaszországban, hanem Németországban került sor, ahol e terjesztés, a szerzői jogi jogosult engedélye hiányában, tilos volt.

T. Donner a Bundesgerichtshofhoz (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) benyújtott felülvizsgálat iránti kérelmével megtámadta a területi bíróság ítéletét. Az említett nemzeti bíróság arra szeretne választ kapni, hogy a német büntetőjog alkalmazása a jelen ügyben az áruk uniós jog által biztosított szabad mozgásának indokolatlan korlátozását képezi-e.

Mai ítéletében a Bíróság először is megállapítja, hogy a nemzeti büntetőjog alkalmazásának előfeltétele a jelen esetben az, ha a nemzeti területen az uniós jog értelmében vett „nyilvános terjesztésre”² került sor. E tekintetben megállapítja, hogy az a kereskedő, aki reklámanyagaival egy adott tagállam vásárlóközönségének tagjait célozza meg, és speciális szállítási rendszert és fizetési módot dolgoz ki és biztosít a részükre, vagy lehetővé teszi, hogy ezeket valamely harmadik

¹ Többek között Charles és Ray Eames által tervezett „Aluminium Group” székek, Wilhelm Wagenfeld által tervezett „Wagenfeld” lámpák, Le Corbusier által tervezett székek, Eileen Gray által tervezett „Adjustable Table” és „Tubelight” lámpák és Mart Stam által tervezett, rozsdamentes acélból készült fémvázis székek.

² Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 167., 10. o.).

személy alkalmazza helyette, ezáltal biztosítva az ugyanezen tagállamban szerzői jogi védelem alatt álló művek többszörözött példányainak a vásárlóközönség említett tagjai számára történő kiszállítását, ilyen terjesztést valósít meg abban a tagállamban, amelyben a szállítás teljesült. A jelen ügyben a Bíróság a nemzeti bíróságra bízta annak megítélését, hogy vannak-e olyan ténykörülmények, amelyek alapján arra lehet következtetni, hogy az említett kereskedő ilyen nyilvános terjesztést folytatott.

Másodszor, a Bíróság megállapítja, hogy a terjesztés tilalma Németországban, amelynek megsértése büntetőjogi szankciókat von maga után, az áruk szabad mozgásának korlátozását képezi. E korlátozást ugyanakkor az ipari és kereskedelmi tulajdon védelme indokolhatja.

A szóban forgó korlátozás ugyanis az egyes tagállamok szerzői jogvédelmének gyakorlati feltételei közötti eltérésekből ered³. Ezek az eltérések elválaszthatatlanok maguknak a kizárólagos jogoknak a meglététől. Jelen esetben a terjesztési jog védelme nem tekinthető olyannak, ami a piacok aránytalan vagy mesterséges feltagolódásához vezetne. A büntetőjog alkalmazása ugyanis szükségesnek tekinthető a szerzői jog sajátos tárgyának, többek között a kizárólagos hasznosítási jognak a védelméhez. **Az ügy tárgyát képező korlátozás tehát az elérni kívánt célhoz viszonyítva igazolhatónak és arányosnak tekinthető.**

Ennélfogva a Bíróság az előterjesztett kérdésre azt a választ adja, hogy nem ellentétes az uniós joggal, ha valamely tagállam a nemzeti büntetőjog alkalmazásával eljárást indít a fuvarozóval szemben a szerzői jogi védelem alatt álló művek másolatainak engedély nélküli terjesztésében részesként való közreműködés miatt, ha e művek másolatait e tagállam (Németország) területén terjesztik adásvétel útján, főként az említett tagállam vásárlóközönsége részére, és az adásvételi szerződés létrejöttére egy másik, olyan tagállamban (Olaszországban) kerül sor, ahol e művek nem állnak szerzői jogi védelem alatt, vagy ahol a szerzői jogi védelmük harmadik személyekkel szemben nem érvényesíthető eredményesen.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

³ A Bíróság hasonlóképpen vélekedett a szerzői jog terén fennálló nemzeti jogszabályok eltéréseit illetően a [C-341/87.](#) sz. EMI Electrola ügyben 1989. január 24-én hozott ítéletben is.